

OBICEIURI ȘI TRADIȚII

Plină de sărbători, însoțite de obiceiuri și practici deosebite, decembrie, luna lui Undrea, așa cum este denumită popular, este așteptată cu bucurie de toată lumea. Decembrie este luna a zecea în Calendarul Roman, al cărui început de an debutează pe 1 martie și este luna a douăsprezecea în Calendarul Iulian și Gregorian, calendarul pe care îl folosim în prezent, cu început de an la 1 ianuarie.

În tradiția populară, luna decembrie se numește Undrea. Denumirile populare — Andrea, Îndrea și Undrea — păstrează amintirea Sfântului Apostol Andrei, prăznuit în ultima zi a lunii noiembrie. În cursul acestei luni se află începutul iernii, atât în Calendarul oficial (1 decembrie), cât și în Calendarul popular (6 decembrie, Moș Nicolae) și în Calendarul astronomic (ziua solstițiului de iarnă). În această perioadă a anului, la sate viața productivă intră într-un proces de relaxare, în paralel cu intensificarea manifestărilor spirituale.

Ce anunță gerul de la începutul lunii

Tradiția spune că în această lună oamenii au grijă de gospodărie, animale și de starea grădinilor și a câmpurilor. Fetele nemăritate se spală cu prima nea ca să fie frumoase și drăgăstoase. Dacă începutul lunii este geros, așa va fi zece săptămâni. Tot tradiția spune că o iarnă geroasă înseamnă că vara va fi călduroasă, dacă va fi zăpadă, anul care va veni va fi roditor.

Sărbătorile lunii decembrie pregătesc, prin obiceiurile, ritualurile și practicile magice pe care le adăpostesc, sfârșitul și totodată începutul anului calendaristic: Bubatul, Sava, Moș Nicolae, Ana Zace tenia, Modest, Ignatul Porcilor, Moș Ajun, Moș Crăciun, îngropatul Crăciunului.

Iată câteva dintre cele mai cunoscute sărbători, însoțite de obiceiuri și practice magice, respectate cu sfințenie, mai ales de oamenii de la sate:

12 Decembrie – Sf. Spiridon, făcător de minuni, patronul ciubotarilor. Se tine pentru păzirea casei, sporul câmpului, apărare de boli, lovituri, fiare sălbatice.

20 Decembrie-Sărbătoarea Ignatului, ziua în care creștinii ortodocși taie porcul. Sfântul Ignatie al Antiohiei, cunoscut în popor sub denumirea de Ignatul porcilor sau Minatoarea, este sărbătorit de creștini la 20 decembrie. Există superstiția ca în această zi, femeile însărcinate să nu lucreze, deoarece pot naște copii infirmi.

23 Decembrie – Preziua Aiunului. Încep colindele, cântece rituale care vestesc Nasterea Domnului, copiii merg la colindat. După miezul nopții se face Masa de Aiun cu grâu fiert, turtă, pâine, fasole, vin de sufletul morților, dar și din alimente de post care, sfințite pe 24 decembrie, se împart.

24 Decembrie – Ajunul Crăciunului

Se face calendarul de ceapă și alte practici de aflare a vremii anului următor. Nu se dă din casă, se mătură invers și nu se scoate gunoiul ca să nu se ducă norocul. Se mănâncă peste, ca apărare de friguri; nu se bea rachiu că-i al dracului.

25 Decembrie – Nașterea Domnului

Fiii merg cu daruri la nași, se merge cu Turca, se colindă cu Steaua, Vicleimul, Irozii. Firmiturile colacului de Crăciun se dau păsărilor și vitelor să fie ferite de rău.

26-27 Decembrie – zilele de sărbătoare sunt rezervate vizitelor când se aduc daruri.

27 Decembrie – Sf. Ap. Întâiul Mc. și Arhidiacon Stefan. Dacă ninge în această zi, va veni un an roditor.

28 Decembrie – Îngroparea Crăciunului. Se tine ca să nu se îmbolnăvească de gâlci, lingoare, amețeli.

31 Decembrie – Îngropatul Anului Vechi, Ajunul Sf. Vasile. Credința populară spune că în această zi se deschid cerurile și vorbesc animalele.

Se petrece cu mâncare și băutură, carne de porc pentru că merge înainte, peste că este vioi, nu se mănâncă pasăre pentru ca scurmă înapoi. Seara se lasă porțile descuiate și lumină și focul aprinse. Copiii colindă cu Plușorul.